



Vydané 20. 12. 2019 číslo výtlačku  
4 / 2019

# MALUŽINSKÉ NOVINKY

www.obecmaluzina.sk



## Priatel'ia, vážení a milí spoluobčania.

**Ani sme sa nenazdali a znova sú tu Vianoce a po Vianociach koniec roka a začiatok nového.**

V Ten večer, po tajomnom cinknutí zvončeka, vstúpime sviatočne oblečení do izby. Izba vonia ihličím, stôl je slávnostne prestretý, v strede horí vianočná svieca. Vchádzajúc do tohto pološera zaznieva z úst koleda: „Už Ježiško zostupuje z nebeského raja...“. A potom sa rozsvieti a číta sa vianočný – biblický príbeh – „V tom čase vyšlo nariadenie od cisára Augusta...“. Príbeh narodenia Božieho syna Ježiša Krista – je taký jednoduchý a zároveň výnimočný, až neuveriteľný; spev anjelov, poklona pastierov a kráľov, dary malému Kráľovi v chudobnej a špinavej maštali, kométa, Herodes... Takmer rozprávkový príbeh, no taký veľavýznamný a dôležitý pre celé dejiny ľudstva. Národy celého západného sveta, hlavne Európy, vďaka tomuto príbehu za svoj jedinečný rozvoj a to nie len v oblasti vedy, ale ešte viac v oblasti ľudských práv (zrušenie otroctva, emancipácia ženy, dôstojnosť všetkých ľudí bez ohľadu na rasu, náboženstvo). Za socializmu bol tento príbeh „nepravdivý“. A dnes, napriek svojej kráske, pravdivosti a význame, je „demokratickou“ úniou cieľavedome zatlačaný do zabudnutia. A aký je pre Vás?

Pre Vašu rodinu? Prial by som si, aby sme sa držali svojich koreňov a tradícií – a to kresťanských. Veď všetky gestá, či slová Vianoc – darčeky, betlehem, koledy, Polnočná, rodina, láska – sú symbolmi Ježišovho príbehu (nie Santa Klauza).

A moje pranie do nového roku? Aby sme to najčastejšie slovo spájané s Vianocami – láska – dokázali použiť v praxi. Odpustiť susedovi, podať mu ruku, zmieriť sa. Neposudzovať, ale pochopiť. Nezávidieť, ale byť vďačný. Vďačnosť vie obzvlášť potešiť, upokojiť, povzbudiť. Iste sme už všetci skúsili, ako dobre chutí a ako vie liečiť.

Prajem Vám, aby vás vďačnosť sprevádzala každým dňom, v každej životnej situácii. Aby Vám liečila rany, obnovila vzťahy a tak dávala dôvod žiť.

Na záver chcem poďakovať pánu Bohu za v zdraví prežitý prvý rok v mojej funkcii. Bol to riadny kolotoč. Ďakujem pracovníkom obecného úradu, poslankyniam obecného zastupiteľstva za spoluprácu a podporu. A ďakujem všetkým, ktorí ste prejavili dobrú vôľu a pomohli radou alebo konkrétnou pomocou.

-Břetislav Chytil-  
starosta obce-

## Vianočná modlitba

*Hossana na výsostiach  
Narodil sa Boží Syn  
Podobu ľudskú na seba vzal  
Na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle  
Anjelský chór zaspieval*

*Prišiel spasiť hriešnych nás  
Buď chvála zato Tebe Otče  
Od ľudstva v čas tento vianočný  
Ďakujeme za nebeský vzácný dar  
Veď prišiel na svet Kristus Pán  
Najvyšší to Zemi Kráľ*

*So srdcom otvoreným  
Pokľaknime pred Ním v pokore  
A spolu s tromi od Východu múdrymi  
Pokloňme sa Mu a prosíme  
O zmier a odpustenie na Zemi*

*Vinš do sveta pošlime  
Pre pozemšťanov anjelskú koledu  
Ktorí pokoj boží, lásku stálu  
I nádej vo večný život  
Skrz narodenie Spasiteľa Pána  
V dňoch týchto svätých zvestujú.*

Pavel Lenko  
4.12.2019



# EDITORIAL

Blíži sa koniec roka a sním, či chceme, alebo nie aj hodnotenie toho, čo sa udialo. Niektorí stratili príbuzného, niekomu sa narodilo dieťaťko, niekto si našiel novú prácu a iný prežil pokojný rok. Redakcia Malužinských noviniek sa snaží zachytiť život tu, v našej malej obci. Nepíšeme o veľkých veciach, o tom sa píše v dennej tlači, ale o drobných príbehoch, úspechoch, či neúspechoch, ktoré sú tiež súčasťou nášho života. Úloha noviniek je informovať ľudí o tom, ako obec hospodári, čo sa urobilo a čo plánuje. Teší nás, že novinky čítajú aj naši občania žijúci v zahraničí prostredníctvom obecnej stránky.

Môj nezabudnuteľný zážitok v tomto roku bola návšteva Izraela. Na letisku v Tel Avive sme pristáli v noci. Autobus nás viedol cez neďaleký Jeruzalem do mesta Betlehem, kde sme boli pár nocí ubytovaní. Naraz sme zastali pred vysokým múrom, pred nami brána a v nej vojaci ozbrojení samopalmi. Vedeli sme, že Jeruzalem je rozdelený na kresťanskú a arabskú časť múrom dlhým 78 km. No vojenské kontroly, ktorým sme sa podrobovali vždy pri prechode touto bránou, nás zaskočili. Prvý pohľad, ktorý sa mi ráno naskytl z okna našej izby, bol tento múr vysoký 8 metrov počarbaný nápismi a pokreslený malbami. Jednou z kresieb bol portrét Trampa so židovskou bradou a jarmulkou na hlave. Čo ma však šokovalo, bola malba, ako deti sedia okolo bomby a pri ohni si zohrievajú ruky. Vtedy som ďakovala bohu, že môžem žiť v krajine, kde je mier a sloboda vierovyznania. No my, ľudia, často stavíme medzi seba múr neuvedomujúc si,



že tým ukrátime seba o pocit niekoho ľúbiť, niekomu pomôcť alebo odpustiť. Vždy je čas naprávať chyby z minulosti. Blíži sa Vianoce. Je to obdobie, kedy sa slovo „LÁSKA“ skloňuje častejšie, ako počas roka. Ľudia sú k sebe milší. Častejšie myslia na svojich blízkych, vyberajú darček pod vianočný stromček. Kedy ste naposledy vyslovili to magické: „Mám ťa rád“ alebo „Chýbaš mi“. Teraz je ten správny čas hodiť za hlavu ľahostajnosť, či dokonca nená-

visť a otvoriť srdce svojim blízkym, priateľom, susedom.

Za redakciu Malužinských noviniek ďakujem všetkým našim čitateľom za podporu, za dobré nápady a príspevky. Prajem Vám spokojné sviatky v kruhu Vašich blízkych.

-za redakciu Malužinských noviniek  
Marta Španková-

## Drahí bratia a sestry, milí priatelia !

Pozdravujem Vás v tomto nádhernom čase Vianoc, ktorý je pre väčšinu ľudí tým najkrajším obdobím roka. Aj my dospelí, rovnako ako naše deti, či vnúčatá sa tešíme na tieto výnimočné dni, keď sa ako rodina spoločne zídeme a prežívame chvíle pohody, radosť a šťastia. Vianoce sa nám všetkým spájajú s hodnotami lásky, pokoja a porozumenia. Preto ich máme radi a mnohí si neraz prajeme, aby ľudia boli po celý rok ku sebe navzájom tak milí, pozorní, ako je tomu tých pár sviatočných vianočných dní.

Počas vianočného obdobia sú totiž naše srdcia akosi viac otvorené pre potreby iných. Sme naplnení láskou, ktorá nás vedie ku štedrosti a tak sa dokážeme podeliť s tým, čo máme. Radi prispejeme aj do zbierky pre choré deti, podporíme ľudí bez domova, alebo útulky pre zvieratá. Vianočný čas nás premieňa na ľudí láskavejších a ochotnejších pomôcť. Nielen po stránke materiálnej, ale aj ochotnejších odpustiť si navzájom, podať ruku k zmiereniu...

To, čo nás tak mení a robí lepšími, je Božia láska, ktorú intenzívne precitujeme práve počas Vianočného obdobia, keď si pripomíname, že Pán Boh sa ku nám hriešnym ľuďom

priblížil najviac, ako sa len dalo. Zostúpil do nášho sveta v narodenom betlehemskom dieťati – v Ježišovi Kristovi. Apoštol Ján píše: „V tom sa prejavila Božia láska k nám, že svojho jednorodného Syna poslal Boh na svet, aby sme žili skrze Neho.“

1 J 4,9

Pán Boh z lásky k nám, poslal medzi nás svojho Syna, aby nás vykúpil, spasil a zachránil pre večný život. Preto nám apoštol Ján, ktorý je častokrát nazývaný aj apoštolom lásky pripomína: „Milovaní, keď si nás Boh takto zamiloval, aj my sa máme milovať navzájom.“

1 J 4,11

Prajem vám všetkým, aby Božia láska, ktorá sa ku nám sklonila v Ježiši – Dieťati, bola pre vás zdrojom lásky, pokoja, radosť a nádeje nielen počas vianočných chvíľ, ale i po všetky dni vášho života.

Pokojné vianočné sviatky a požehnaný rok 2020 naplnený láskou a Božou milosťou Vám zo srdca želá

-Mgr. Viera Mosná  
evanjelická fárarka-

### Služby Božie počas Vianočných sviatkov:

Nakoľko pokračuje rekonštrukcia kostola vo Vyšnej Boci, Služby Božie tam nebudú.

#### Štedrý večer:

Kráľova Lehota ..... o 17.00 hod.  
Nižná Boca ..... o 15.30 hod.

#### 1. sl. vianočná

Kráľova Lehota ..... o 10.00 hod.  
Nižná Boca ..... o 13.30 hod.

#### 2. sl. vianočná

Kráľova Lehota ..... o 10.00 hod.

#### Nedeľa po Vianociach

Kráľova Lehota ..... o 10.00 hod.

#### Silvester

Kráľova Lehota ..... o 17.00 hod.  
Nižná Boca ..... o 15.30 hod.

#### Nový rok

Kráľova Lehota ..... o 10.00 hod.



# Kde sa vzal, tu sa vzal, Mikuláš k nám zavítal



Z jesenných dní sme sa prehupli do adventného času, blížia sa Vianoce, ale ešte predtým ako spoločne rodiny zasadnú k štedro-večernému stolu, je tu ešte jeden sviatok, ktorý je u detí vo veľkej oblube. Začiatok decembra je tradične spojený s oslavou sviatku sv. Mikuláša. Je to 1800 rokov stará tradícia, ktorá si v sebe nesie odkaz pomoci druhým. Sv. Mikuláš v skutočnosti existoval, nie je to vymyslená postava, pomáhal tým, ktorí to najviac potrebovali. Tradícia sa rokmi menila. V minulosti si ľudia v topánkach nachádzali pomoc nevyhnutnú pre ich život. V súčasnosti sú topánočky plné sladkostí, ovocia či iných darčiekov. Symbolom tohto sviatku je obdarovať ľudí, ktorých máme radi, vniesť im do života radosť a zároveň neočakávať dar.

6. december v našej obci patrilo sv. Mikulášovi. Počasie bolo mrazivé. Nebolo to však prekážkou, aby sa detičky s rodičmi zhromaždili pod ligotavým stromčekom. Na našom námestí bolo neobvykle rušno, deti pobehovali, niektoré si opakovali básničku, rodičia sa medzi sebou rozprávali. Prekvapením bolo, koľko detičiek prišlo. Je to príjemný pohľad vidieť ich toľké pokope, ako sa tešia na Mikuláša a jeho družinu. Tento sviatok patrí bezpochyby k udalostiam, ktoré sa deťom zapíšu do spomienok a neskôr túto tradíciu prenású do vlastných rodín.

Z diaľky počuť cvengot zvončekov a konský dupot. To už prichádza Mikuláš a jeho verní pomocníci anjeličkovia a čert. Deti spozornejú a ruch utícha. Mikuláš zasadne do svojho kresla pod stromčekom. To je už čas na básničku.

Postupne sa pri ňom vystriedajú všetky deti. Mikuláš sa tradične pýta, či boli deti dobré a či počúvali rodičov. Obyčajne odpoveď znie, že sú poslušné a rodičov nehnevajú. Malá Veronika Ráchelová prekvapila úprimnosťou. Jej odpoveď znela, že ona rodičov nepočúva. Od Mikuláša nikto nešiel naprázdno! Za odrecitované básničky a nevinnú detskú úprimnosť dostali sladké balíčky. Získaním mikulášskeho balíčka program nekončí. Tradične deti vylezú na voz ťahaný koníkmi a prevezú sa po dedine.

Veľká vďaka patrí Marekovi Šušelovi, ktorý sa zhostil úlohy Mikuláša, Veronike Lištiakovej, Nikolke a Monike Šušelovým, ktoré boli anjeli, čertovi v podaní Jurka Divoka a Radovi Petrulákovi, ktorý zapožičal koníky s vozom a venoval sa úlohe „pohoniča“. Mikuláš do obce priniesol prvý vánok predvianočnej atmosféry, ktorá bude ďalej pokračovať a vyvrcholí v Štedrý večer.

-kbarťkova-



## Starostove novinky

Koncom októbra začalo povodie Váhu s úpravou ľavého brehu a s prehĺbením koryta Bocianky pri hornom moste. Pre výdatné dažďové zrážky (od 7. do 14. novembra) boli práce prerušené. Voda kolísavo stúpala a maximálnu výšku dosiahla 14. 11. dopoludnia (120 cm pri lesnej správe). Vysoká hladina spôsobila niekoľkým majiteľom domov problémy so zatopením pivníc. Obec a DHZ im poskytl čerpadlá.

Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice z financií poskytnutých Ministerstvom vnútra je okrem náteru pôvodnej strešnej krytiny ukončená. S firmou MEDLA STAV s.r.o. sme sa dohodli na dodatku ku zmluve o dielo, že tieto práce budú zrealizované do konca mája 2020. Do tohto termínu plánujeme obnoviť aj fasádu.

V novembri začala rekonštrukcia miestnosti bývalej klubovne - budúcej posilňovne (oprava stien, nová podlaha a kazetový strop).

Práce na elektrickej prípojke do Haláša sú ukončené. Dodávateľom prípojky a vnútorných rozvodov bola firma BENEL z Liptovskej Kokavy. Na jar nás čaká ešte úprava okolitých trávnatých plôch.

Od 1. 1. 2020 bude v platnosti nové VZN 1/2019 o miestnych daniach a poplatkoch. Hlavnou zmenou je navýšenie poplatku za zber komunálneho odpadu na 14 € za osobu a kalendárny rok. Dôvodom tejto zmeny je zvýšenie poplatkov zo strany prevádzkovateľa smetiska (VPS L. Hrádok o 6,6 €/tonu), zvýšenie poplatku pre Envirofond (o 5 €/tonu) a dodatok k zmluve o zbere elektroodpadov s firmou EKORAY, ktorým sme sa dohodli na bezodplatnom odbere elektroodpadov.

Pri hornom moste máme osadenú novú nástenku - cykloturistickú mapu, ktorej výro-

com je Zdeno Divok. Na cintoríne sme zrekonštruovali tri pôvodné lavičky.

Chcem osobitne poďakovať Robovi Ozdínymu, ktorý flexibilne a vždy ochotne pomáha kde treba; ženám z Jednoty dôchodcov, ktoré sa podujali pred Sviatkom zosnulých vyhrabať cintorín: Majka Pastuchová, Marta Pastuchová, Hanka Trvalcová, Anna Gulašová, Jolana Jankovičová, Milka Škultétyová a Jana Staroňová. Dobré vykonaná práca nám spríjemnila prostredie.

Za spĺnenie, prevoz a osadenie vianočného stromčeka ďakujem aj tohto roku Radovi Petrulákovi a jeho pomocníkom - bratom Bartkovcom a Martinovi Petrenkovi. Ochotu a nezištnosť sme odmenili mikulášskym balíčkom. :)

-Ing. Břetislav Chytil,  
starosta obce-



# Karol s Hasou získali titul Vítaz Slovenska 2019

Zo života ľudí



**Keď sa z koníčka stane vášň a človek to robí s láskou, skôr či neskôr sa dostavia výsledky. Inak to nebolo ani v prípade Karola Divoka. Tento rok bol pre neho a jeho psíka Hasu mimoriadne úspešný. Pri národných skúškach farbiarov o Pohár SPZ (Slovenský poľovnícky zväz) 2019 sa umiestnili na prvom mieste so získaním tretej ceny a titulu Vítaz Slovenska 2019. Toto prvenstvo ho zároveň nominovalo na medzinárodnú súťaž Memoriál Fridricha Konráda, ktorá sa uskutoční budúci rok.**

Karol Divok sa výcviku psov venuje už dlhšiu dobu. Začínal s chovom služobných psov. Neskôr prešiel na chov bavorského farbiara. „Bavorák“ ako ho familiárne volá, má za úlohu dohľadať postrelenú alebo ranenú zver. Svoje uplatnenie nachádza práve v poľovníctve. Najlepšie roky farbiara sú od päť do osem rokov. Samozrejme to závisí od kondície a skúseností psíka, pretože práve skúseností a príležitostí ho formujú a prinášajú výsledky. Aby farbiar bol dobrý v tom, čo robí, je dôležité, aby mal čo najviac prirodzených dohľadávok zvery. Niekoľkokrát počas rozhovoru zdôrazňuje, že majiteľ si musí so psíkom rozumieť. Je dôležité, aby si tzv. „sadli“, pretože to tvorí podstatnú časť úspechu.

Zaujímavé je, že na súťaži sa Karol nemal zúčastniť. Dlho váhal, či pošle prihlášku. Nakoniec, keď sa rozhodol, že pôjde, počet súťažiacich bol uzavretý. Evidovali ho ako náhradníka. Zvyčajne sa zúčastňuje okolo osem uchádzačov. Zhoda náhod spôsobila, že v deň začiatku súťaže sa uvoľnilo miesto. Rozhodnutie na seba dlho nenechalo čakať. Rýchlo pobalil potrebné veci a vyrazil do Malaciek. Neskôr sa ukázalo, že to bolo správne konanie, inak by nezískal toto ocenenie. Zaujímalo ma, ako prebiehajú samotné súťaže.

Vysvetľuje mi, že väčšinou trvajú štyri dni, od štvrtka do nedele. Prvý deň sa všetci súťažiaci zídu, vylosujú si poradie, tiež je porada rozhodcov. Na druhý deň ich čaká slávnostný nástup. Z klobúka vylosujú, akú zver budú dohľadávať. Vybrali si daniela. Po prvýkrát Hasa dohľadávala tento druh zvery. Ako podotýka, bolo to pre nich náročné. Psík pach tohto zvieraťa nepoznal a rozhodcovia sú im počas prirodzeného dohľadávania neustále v päťách. Hodnotia, či psík nezide zo stopy a neprejde na nejakú novú stopu zvery, či sa vie opraviť. Keď sa dostanú po teplé ležovisko – miesto, kde zver ležala po postrelení, ide už psík sám a musí nájsť ranenú zver. Jej nájdenie hlási (šteká) až pokým nepríde majiteľ, ktorý zver dostrelí. Sú však situácie, kedy psík už nájde uhynutú zver. V tomto prípade sa znižujú body. Celá takáto stopa môže mať až 12 km. Ďalšou disciplínou je umelá stopa vypracovaná organizátormi. Začína sa nájdením nástreľu – kúsok kože zvieraťa alebo jeho inej časti. Tento nastreľ sa nachádza v ohrančenom území o rozlohe 30x30 metrov štvorcových. Akonáhle ho nájdu, začne plynúť čas a môžu sa vydať na stopu hľadanej zvery. Je umelo vypracovaná, musia na nej nájsť tri znaky, ktoré sú pomerne malé a klincom pripnuté o koreň alebo zem. Sú za ne body. Celkový čas na nájdenie zvery je pri tejto disciplíne max. 60 minút. Karol mi vysvetľuje, že je to pomerne dlhý čas, ak pes neodbehne zo stopy, je možné ju zvládnuť aj za 30-35 minút. Poslednou disciplínou je posliedka s odložením. Spočíva v tom, že rozhodcovia určia, akým smerom pôjde vodič so psom, a kde psa zanechá. Pes môže ísť na remeni alebo voľne popri majiteľovi. Drží sa pri ľavej nohe, prirodzene, neodbieha. Majiteľ ho potom zanechá na určenom mieste a odíde. Pes nevidí

ani rozhodcov, ani majiteľa. Avšak rozhodcovia ho pozorujú. Sledujú jeho chovanie, či dodrží pokyn zostať na mieste, či neodbehne. Po piatich minútach majiteľ vystrelí. Opäť sledujú reakcie psa. Musí zostať stáť, byť pokojný, nekňučať. Záverom týchto súťaží je vyhodnotenie výsledkov a potom slávnostná večera.

Na výber jednotlivých súťažíach v prípade zvýšeného záujmu majú veľký vplyv samotné výsledky psa. Tieto výsledky sa získavajú z výkazu, ktorý sa posielajú na klub chovateľov farbiarov. Ide vlastne o výkaz „práce“ psíka počas celého roka, ako aktívne sa v teréne podieľa na prirodzenom dohľadaní zvery. Inak povedané, ako naberať skúsenosti. Úplne prvým krokom k súťažiam a poľovníctvu je, aby psík získal PF (predbežné farbiarske skúšky) – získa poľovnícku upotrebitelnosť a môže v praxi plniť úlohy, na ktoré bol predurčený a IHF (individuálne hlavné skúšky) – môže dohľadať všetky druhy raticovej zvery. Ďalej je rozhodujúci vek psíka a spomínané skúsenosti z terénu. Potom je to už na posúdení majiteľa, aby si neurobil hanbu.

Počas rozhovoru vidím, ako Karol zanevretne rozpráva o práci s Hasou. Milo ma prekvapuje, že počas súťaží, keď vidí, že psík nie je sústredený, je v strese, milo sa jej prihovoriť tak, akoby sa prihovoriť hocikomu inému, jemne ju pošúcha a ukludní. Sú zohratá dvojka a rozumejú si. Hasu má veľmi rád a je hrdý na jej prácu a úspechy. Je to náročná práca, ktorá si vyžaduje veľa času a trpezlivosti, ale keď sa robí s láskou asi ako všetko v živote, prináša to odmeny. Na záver rozhovoru mi Karol hovorí, že na medzinárodné skúšky pôjde, ak to zdravie a kondícia psíka dovolia. Prajem mu to a verím, že o Hase ešte budeme počuť.

-kbartkova-



# Piešťanský relax... alebo prečo navštíviť kúpele?

**Kúpeľná liečba má blahodarné účinky na naše zdravie; je to stáročiami overený liečebný efekt našich prírodných prameňov.**

Členovia nášho klubu Jednoty dôchodcov Slovenska využili ponuku sezónneho relaxačného pobytu v kúpeľoch Piešťany.

Relaxovali sme v obklopení pokojným jesenným prostredím v penzióne Harmónia. Počas pobytu sme absolvovali po 5 liečebných procedúr, navštívili sme kúpeľný ostrov mesta Piešťany, pokochali sa krásou parkov s pestrofarebnou škálou jesenných listov, napili sa liečivej vody s obsahom síry a teplotou 67°C,

ktorá je voľne dostupná z kohútikov v kúpeľnom areáli a má priaznivý účinok na pohybové ústrojenstvo.

Krásne prostredie mesta sme využili na prechádzku po hrádzi Váhu až k sklenenému mostu, odkiaľ bol už len krôčik do centra mesta Piešťany. Užili sme si aj každovečerný hudobný program v penzióne.

Liečebnými procedúrami sme zrelaxovali naše telo a vďaka dobrej nálade počas celého pobytu a príjemného prostredia zrelaxovala aj naša duša.

-A. Gulašová-



## O zábudlivom Mikulášovi

**Veľmi dlho som rozmýšľala nad tým, o ktorý vianočný príbeh sa s vami podelím. Po rozume mi behali rôzne príhody – od neúmyselného rozbíjania sklenených ozdôb pri zdobení stromčeka, cez pašovanie vianočných koláčov do detskej izby v náprsnom vrecku pyžama až po nenápadné objednanie vianočnej kolekcie zo stromčeka ešte pred sviatkom Troch kráľov... Z čistajasa sa mi pri čakaní na autobus vynorila v mysli spomienka na jeden minuloročný zážitok.**



Bolo to začiatkom decembra, tesne po Mikulášovi. Pomedzi všetky predvianočné testy a skúšania sme sa už tradične pod taktovkou jednej našej profesorky chystali na tvorivé dielne v špeciálnej základnej škole J. Rumana v Liptovskom Mikuláši. Nachystali sme si pre ne aj prekvapenie – týždeň dopredu sme zháňali mikulášske kostýmy, aby sme im spravili radosť. Všetko bolo nachystané, chýbala už len mikulášska palica. Chytala nás panika – Mikuláš bez palice, to je takmer ako veľkonočný zajačik bez košíka s maľovanými vajčikami – palicu nie a nie zohnať. Nakoniec sa jedna našla u nás, na Malužinej, v poslednej chvíli večer pred plánovanou návštevou školy. Palica spolu so mnou prežila cestu autobusom aj vlakom, aj čudné pohľady prísediacich. S pocitom spokojnosti sme sa všetci stretli pred základnou školou. Tu nastal ďalší problém – palica sa nedala schovať a cez hlavný vchod nebolo možné prejsť bez toho, aby sme deťom nepokazili prekvapenie. Aj toto sa našťastie rýchlo vyriešilo – škola mala zadný vchod, ktorým sme sa nenápadne presunuli dovnútra budovy.

Počas celého dňa sme potom už len, popri tvorivých aktivitách a spievaní pesničiek spolu s deťmi, nenápadne očkom sledovali dvere na miestnosti, kde mali Mikuláš a jeho pomocníci pripravené veci. Prekvapenie sa podarilo, po ukončení prác na našich spoločných výrobkoch prišiel deti potešiť Mikuláš. Tá nesmierna radosť v očiach všetkých detí sa nedá ani len opísať slovami. Boli sme šťastní, že sme deti potešili, zároveň nám bolo ľúto, že to pre niektorých z nás bola posledná spoločná akcia. Spokojní, s úsmevmi na tvá-

rach sme sa rozlúčili, palicu prepašovali zadným vchodom budovy a pomaly odchádzali domov. Čo čert nechcel, omeškali sme vlak, preto sme museli ísť neskorším autobusom.

Ako sme tak so spolužiakmi stáli na zastávke v hlúčku ľudí, obvešané taškami a s mikulášskou palicou v ruke, podišiel k nám jeden chlapec s maminou a začal sa nás vyptovať na palicu a sklamané konštatovať, že žiadny ozajstný Mikuláš ich v škole nenavštívil. Nechceli sme mu pokaziť radosť, rýchlo sme sa snažili vymyslieť hodnoverný dôvod pre to, že mikulášsku palicu máme my a nie Mikuláš. Presviedčali sme ho, že Mikuláš si len palicu zabudol u nich v škole, my sme ju našli a chystáme sa mu ju vrátiť, aby aj budúci rok mohol prísť na návštevu k všetkým dobrým deťom. Sklamanie razom vystriedala radosť a obdiv v očiach malého chlapca. Pri nastupovaní do nášho autobusu nás vyprovádzal s úsmevom a slovami, že na budúci rok osobne dozrie na to, aby Mikuláš už nič cestou k iným deťom nestratil.

-pg-



## Vianočné vločky

*Snehové vločky z nebies padajú,  
pokryjú zem závojom bielym.*

*Jagotom svojim rozžiaria každú tvár*

*nastáva chvíľa vianočná*

*dar z nebies prichádza k nám*

*Pohoda, pokoj...*

*detský smiech*

*Polnočné zvony otvoria chrám*

*otvoria dvere lásky Vianoc nám všetkým*

*dokorán*



*Krásne, spokojné a šťastné prežitie  
vianočných sviatkov  
vám v mene JDS Malužiná  
praje A. Gulašová*



## Tekvičky 2019



Tretia októbrová sobota patrila už tradične šikovným rukám a bohatej fantázii našich občanov – detí aj dospelých. S dávkou trpezlivosti a zručnosti sa tekvičky v priebehu pár okamihov premieňali na malé-veľké umelecké diela. Niektoré boli strašidelné, iné zábavné a niektoré mali dokonca aj do-

plnky v podobe ostrých zubov zo špádiel, či látkovej mašle na hlave – kreativite sa medze nekládli. Tento rok sme využili aj odpad z tekvic – semená si mohli deti voľne zobrať do záhrady na vysadenie a zvyšné ostatky z vyrezávania poslúžili ako krmivo pre zver.

Vyzdobené „tekvicové svetlonosy“ sme spoločne odniesli na námestie, ktoré sa tak po roku opäť rozžiarilo blikotom množstva sviečok.

Ešte pár týždňov sa mohli občania pokochať utešeným pohľadom na záplavu tekvičiek uprostred jesenného listia a po zotmení zas pozorovať, ako tlmené svetlo sviečok oživuje rôzne tvary a postavy na svietnikoch. Ďakujeme všetkým zúčastneným a pevne veríme, že sa o rok opäť zídeme v takomto hojnom počte.

-pg-



## Učili sme si dôchodcov



Podľa obecnej kroniky je stretnutie dôchodcov v našej obci zaužívané už takmer 20 rokov. Aj tento rok 8. 11. 2019 si obecný úrad uctil dôchodcov a pripravil im občerstvenie, vecné dary, ale aj milý program. Deti z Materskej škôlky z Kráľovej Lehoty pod vedením skúsených učiteliek si pripravili celé pásmo piesní a tancov. Vyčarili úsmev na tvári svojim prejavom a bezprostrednosťou. Jurko Divok zarecitoval básničku venovanú starej mame. Starosta obce privítal našich dôchodcov, poďakoval im za ich prínos pre spoločnosť, za všetky tie roky práce, za múdrosť, ktorú odovzdávajú mladšej generácii. Na stretnutie prišli aj tí starší dôchodcovia, myslím tým vo veku nad 70 rokov. Sú to húževnatí ľudia, nepoddávajúci sa veku. Niektorí prišli o paličku, niektorých

priviezli autom, ale prišli na stretnutie. Rozprávali príbehy, ako budovali túto obec, ako chodili na brigády, aby dobudovali obchod, alebo vodovod, a to nielen muži, ale aj ženy. Ženy sa zvykli stretávať na obecnom úrade v nedeľu po obede na čaji a popri štrikovaní a vyšívaní si zaspievali. Spev nechýbal ani na tohtoročnom stretnutí. Ľudové pesničky si zaspievali dokonca dvojhlasne, ako za starých čias. Mladšia generácia dôchodcov (od 70-tych nadol) má iné spomienky. Hlavne spomínajú na dobré medziľudské vzťahy, na priateľstvá, ktoré trvajú dodnes. Vtedy si ľudia pomáhali navzájom, mamičky si strážili deti, chlapi si pomáhali pri stavbe domu. V družnej debате, pri pohári dobrého vína sme pookriali aj my, ešte pracujúci. Dievčatá – poslankyne sa po-

starali o občerstvenie, aby nikomu nič nechýbalo. Pani Priadková zas odovzdávala darčeky a nákupné poukážky v hodnote 10,- Eur. Nezabudli sme ani na jubilantov, ktorí oslávili v tomto roku 70 rokov a viac.

Naša obec, ale celé Slovensko, aj Európa starne. Už teraz je známe, že v roku 2030 bude na dve aktívne osoby pripadať jeden človek vo veku nad 65 rokov. Zväčšujúca sa skupina seniorov má svoje špecifické potreby, ktoré musíme rešpektovať. Je to zakotvené aj v kultúre nášho národa, aj v rozprávke o troch grošoch. V našej obci máme 231 obyvateľov, z toho 52 dôchodcov. Majme ich v úcte, aj my budeme raz starí!

-Mašpanková-



# Rozpočet obce na rok 2020

Rozpočtu obce na rok 2020 sa obecne zastupiteľstvo tento rok venovalo na 2 zasadnutiach OZ. Tento rok bude obec hospodáriť s bežnými príjmami 144.850,- Eur. **Bežné príjmy** pozostávajú z príjmov od štátu pre územnú samosprávu 64.000,- Eur. Na daniach obec vyberie celkom 65.810,- Eur. Príjem z daní zahŕňa daň z pozemkov, zo stavieb, daň z bytov, daň za psa a daň z ubytovania. 6000,- Eur obec vyberie za vývoz komunálneho odpadu, 3700,- Eur je dotácia pre dobrovoľný hasičský zbor a ostatné príjmy v sume 5.340,- Eur zahŕňajú príjem zo správnych poplatkov, z prenájmu a z príjmov od nájomníkov 7 b.j. za elektrinu, vodné, stočné a z fondu opráv. **Bežné výdavky** v hodnote 127.174,- Eur sú použité na verejnú správu, ktorá zahŕňa výdavky na mzdy zamestnancov OÚ, odmeny poslancov, energie, vodné, stočné, audit, softvérové a telekomunikačné služby, opravy a údržbu, poisťné.... Tieto výdavky sú rozpočtované v sume 84.740,- Eur. Výdavky za uloženie komunálneho odpadu predstavujú 6.200,- Eur. Na údržbu miestnych komunikácií obec vyčlenila sumu 3.264,- Eur. V tom je zahrnutý

príspevok na hromadnú dopravu, výdavky na pohonné hmoty, poisťky, údržbu traktora a nájom pozemkov na miestnej komunikácii. Na verejné osvetlenie sú predpokladané výdavky 2.660,- Eur. Výdavky pre služby občanom sú rozpočtované celkom 7.800,- . V tom je údržba cintorína a domu smútku vrátane energie a vývozu kontajnera, digitalizácia hrobových miest a výdavky na kultúrne a spoločenské podujatia organizované obcou. V rámci výdavkov na dobrovoľný hasičský zbor sú aj výdavky 4.500,- Eur na ukončenie rekonštrukcie budovy DHZ, najmä fasády a prístupovej cesty. V rozpočte sa počíta s príspevkami 2.650,- Eur ZMOSU, ZMOLU, MAS, cirkvi, škole a dôchodcom. Ostatné výdavky sa týkajú splácania úveru na 7.b.j. 9500,- Eur a tiež úrokov ŠFRB.

**V kapitálových príjmoch** obec počíta z príjmom od štátu 110.457,- na projekty, ktoré boli podané v roku 2019. Z toho 24.528,- od MAS na chodníky a autobusový prístrešok a 85.929,- Eur od Ministerstva kultúry na rekonštrukciu Trégerovho domu (bývalého hostinca). Ďalších 22.000,- Eur na

rekonštrukciu miestnych komunikácií a autobusového prístrešku. Celkové **kapitálové výdavky** budú 170.257,- Eur týkajúce sa rekonštrukcie Trégerovho domu, vybudovanie chodníkov v obci a miestnej komunikácie, nákup mulčovača a zametacej techniky. V rozpočte počítame s nákupom cisterny za traktor v hodnote 15.000,- Eur. Ministerstvo ochrany prírody plánuje zaviesť povinnosť obciam kontrolovať vývoz odpadov zo septikov a žúmp. Občania budú musieť predkladať potvrdenie o vývoze odpadu zo žúmp. Množstvo vyvezeného odpadu sa bude porovnávať s množstvom spotrebovanej vody podľa faktúry za spotrebu vody. Obec sa v predstihu pripravuje na túto situáciu, aby zlacnila vývoz pre našich občanov a zároveň viedla menovite evidenciu vyvezeného odpadu. Keďže obec bude poskytovať služby občanom, nie je povinná zriaďovať prevádzkareň, ani obecný podnik. Podrobnejšie členenie plánovaných príjmov a výdavkov nájdete na obecnej stránke.

-za finančnú komisiu  
Marta Španková-



Sv. Pavol napísal hymnus na lásku. Jeho slova, upravené z pohľadu Vianoc, by nám mohli pomôcť urobiť reflexiu o tom ako sme prežívali a chceme prežívať tieto sviatky:

Aj keď som svoj dom dokonale vyzdobil jedľovými vetvičkami, blikajúcimi svetielkami a vyhrávajúcimi zvončekmi, ale nemám lásku k svojej rodine, nie som ničím, iba dekorátrom.

Ak som sa namáhal v kuchyni a piekol kilá vianočných sladkostí, labužníckych maškrít a prestrel nádherný stôl, ale nemal som lásku k svojej rodine, nie som ničím, iba kuchárom.

Ak som pomáhal v charitnej jedálni, v domove dôchodcov spieval koledy, spieval na Dobrú novinu a Trikrále, ale nemal som piesne pre svoju rodinu, nič mi to neosoží.

Aj keď som ozdobil vianočný stromček žiariacimi anjelmi a háčkovými hviezdami, zúčastnil sa tisícich osláv a v zbore spieval koledy, ale nemal som v srdci Ježiša Krista, tak som nepochopil, o čo vlastne ide.

**Láska** prerušuje pečenie kvôli objatiu dieťaťa.

**Láska** necháva bokom ozdoby kvôli pobozkaniu manžela, manželky.

**Láska** je priateľská napriek náhleniu a stresu.

**Láska** nezávidí iným ich domácnosť s vybraným vianočným porcelánom a vyšívanými obrusmi.

**Láska** neokrikuje deti, aby uhli z cesty, ale je vďačná, že sú a že môžu stáť v ceste.

**Láska** nedáva iba tým, ktorí môžu niečo vrátiť, ale s radosťou obdarúva práve tých, ktorí darčekom odpovedať nemôžu.

**Láska** všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží.

**Láska** nikdy nezanikne.

Videohry sa rozbijú, perlové retiazky sa roztrhnú, dary zovšednejú, ale dar lásky zostáva...

## Spoved' pred Vianocami

Na Narodenie Krista a predovšetkým jeho príchod do nášho srdca sa máme pripraviť aj dobrou svätou spoveďou. V našej farnosti bude svätá spoveď dňa 21. 12. 2019 od 10.45 – 11.15 hod.

## Poriadok svätých omší počas Vianočných sviatkov

Poriadok bohoslužieb má informatívny charakter. Záväzný čas bude uvedený vo farských oznamoch a na web. stránke farnosti.

|              |          |                       |
|--------------|----------|-----------------------|
| 24. 12. 2019 | Utorok   | 24.00 hod.            |
| 25. 12. 2019 | Streda   | 10.00 hod.            |
|              |          | 14.00 hod. Čierny Váh |
| 26. 12. 2019 | Štvrtok  | 11.15 hod.            |
| 29. 12. 2019 | Nedeľa   | 11.15 hod.            |
| 31. 12. 2019 | Utorok   | 16.00 hod.            |
| 01. 01. 2020 | Nedeľa   | 11.30 hod.            |
| 06. 01. 2020 | Pondelok | 11.15 hod.            |

Prajem vám drahí bratia a sestry Lampu so svetlom. Krb s teplým ohňom. Celý Nový rok 2020 s Ježišom.

Váš duchovný otec  
ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhDr.  
správca farnosti



## Ktoré jedlá nejest' na lačno?

„Sme to, čo jeme“ je veta, ktorá v sebe ukrýva viac pravdy ako si myslíme. Ak máte zažívacie problémy, alebo sa chcete zamerať na zdravú stravu, určite pouvažujte nad tým, aké pokrmy konzumujete na raňajky. Raňajky sú dôležité pre naštartovanie celého organizmu, dodajú organizmu energiu, či už idete do práce alebo do školy. Správne raňajky šetria váš žalúdok a vydržíte sýty do obeda. Je 10 potravín, ktoré určite na lačný žalúdok nejedzte.

• **Jogurty a kyslomliečne výrobky:** sú veľmi zdravé, nie však na ráno. Ak ich zjete nalačno, v prázdnom žalúdku zabije kyselina chlorovodíková väčšiu časť priaznivých baktérií.

• **Cereálie:** hlavne čokoládové guľôčky, ktoré deti tak milujú. sú plné cukru. Tiež zapékané myslí obsahujú veľa sacharidov. Ak chcete byť zdraví, zvolte radšej sypané myslí s medom, orieškami a ovocím.

• **Citrusové plody a hrušky:** citrusové plody obsahujú množstvo ovocných kyselín, ktoré spôsobujú pálenie záhy, ale aj žalúdočné vredy. Hrušky zase obsahujú veľké množstvo vlákniny, ktorá môže lačný žalúdok dráždiť. V priebehu dňa sa im nevyhýbajte, obsahujú veľa horčička, draslíka a vitamínu C.

• **Paradajky:** sú skvelým zdrojom vápnika, horčička, draslíka, vitamínu C, či cenného lykopénu, ktorý má protirakovinové účinky. No nalačno spôsobujú prekyslenie žalúdka a to vďaka tvorbe kyseliny tanínovej.

• **Káva:** kto pije dlhodobo kávu na prázdny žalúdok, môže si spôsobiť výrazné podráždenie žalúdka, či zvyšovanie tlaku. Káva nedodá telu potrebné živiny, no v priebehu dňa povzbudí.

• **Párky:** sa ráno rýchlo pripraví. Výrobcom často nahrádzajú mäso množstvom tuku, šliach a kostnou múčkou. V párkoch sa nachádza množstvo soli, farbív a konzervačných látok.

• **Banány:** ak jete na ráno banány, riskujete. Banán významne zvýši hladinu horčička v krvi, čo môže spôsobiť nepriaznivý vplyv na vaše srdce.

• **Uhorky.** Surová zelenina je na ráno zdravá. Nie však uhorky, ktoré spôsobujú pálenie záhy, plynatosť a bolesti brucha.

• **Chladené sytené nápoje:** pitie sytených nápojov na prázdny žalúdok môže spôsobovať poškodenie žalúdočnej sliznice a znižovať prietok krvi do žalúdka. To má za následok, že vaše trávenie bude spomalené.

• **Krehké a nadýchané cesto:** Pečivo, ktoré obsahuje kvasnice, môže spôsobiť nadúvanie a podráždenie žalúdka.

**Čo máme teda jesť?** Ovsené vločky, pohánku, kukuričnú kašu, pšeničné klíčky, vajcia, vodný melón, čučoriedky, orechy, med a samozrejme celozrnný chlieb bez kvasníc. Podľa čínskej medicíny raňajky by mali byť teplé. Preto je vhodné povariť vločky, pohánku, kukuričnú kašu, pšeničné klíčky v horúcej vode a jesť ich za tepla.

-Mašpanková-

## Medovníčky - prevoňajú váš dom

Čo by to boli za Vianoce bez medovníkov. Jedna vec je upiecť, druhá vyzdobiť. Nie každý má trpezlivosť a pevnú ruku a hlavne čas. No naše dievčatá z Malužinej sa každoročne zlepšujú, vymýšľajú nové vzory. Vôňa škoric sa šírila po obecnom úrade aj tento rok. Kto si čo priniesol, to si aj vyzdobil. Monika Žišková, zručná medovníkárka vedie tieto tvorivé dielne nielen v našej obci, ale aj

v ZŠ v Hybiach, kde učí školákov a škôlkárov zdobiť medovníčky. Najdôležitejší je recept nielen na samotné cesto, ale aj na polevu, aby sa neroztekala. Podľa Moniky treba na polevu:

**1 bielok, 16 deka práškového cukru (2x preosiať), 20 minút poctivo miešať**

Výsledok je potom zaručený. Len pozrite na tie nápady.Kráska!



## Viete, že...

- sme treťou najkrajšou obcou v Mikulášskom okrese? Online hlasovanie sa uskutočnilo na portáli dnes24.sk. Víťazom online hlasovania bola obec Partizánska Ľupča, ktorá získala 12,7 % zo všetkých hlasov. Druhé miesto patrí obci Bobrovec s 9,8 % hlasov. Malužiná uzatvára prvú trojicu a získava 5,2 % hlasov. Do hlasovania sa celkovo zapojilo 3229 ľudí.
- v roku 2019 sa v obci narodili 2 detičky, zomreli 3 občania

## Oznamy:

Dňa **26. 12. 2019** o **18:00** hodine Vás neprofesionálny **divadelný súbor Atak 9 z Dovalova** srdečne pozýva na premiéru situačnej komédie v réžii Libuše Števkovej - Ja a ty alebo sen jedného muža, ktorá sa uskutoční v kultúrnom dome v Dovalove. Vstupné je dobrovoľné

## OPUSTILI NÁS

Dňa 10. 12. 2019 nás navždy opustil manžel, otec, starý otec, Jozef Trvalec v 59 - roku svojho života. Na večný odpočinok ho vypevradila rodina, priatelia a známi v rímskokatolíckom kostole v Malužinej.

*Hlboko v duši, pod bolesťou,  
pod zhonom života, leží široké,  
hladké ticho- nekonečný oceán pokoja*

## BLAHOŽELÁME JUBILANTOM



**Oslávili okrúhle životné jubileá:**

v októbri - Martin Španko - 65 rokov

v novembri - Verona Trvalcová - 60 rokov

Marta Španková - 60 rokov

v decembri - Vladimír Korenko - 70 rokov

František Malatín - 85 rokov

*Nájdí si čas na priateľov*

- to je cesta k šťastiu

*Nájdí si čas na snívanie*

- to potiahne tvoj voz k hviezdám

*Nájdí si čas na lásku*

- je to výsada bohov

*Nájdí si čas na obzretie sa okolo seba*

- život je príkrátky na sebestvo

*Nájdí si čas na smiech*

- to je hudba ducha

**Malužinské Novinky** - noviny obce Malužiná,  
vydáva Obecný úrad Malužiná,  
tel. č. 044/5292 221,  
email: obecmaluzna@stonline.sk  
redaktori: Kristína Bartková, Marta Španková  
grafika: jennym, s.r.o.